

Obr. 473. Trávicí soustava sepie obecné (*Sepia officinalis*) z břišní strany (podle Röslera a Lamprechta).

1 — první pár chapadel, 2 — chapadlo druhého páru, 3 — chapadlo třetího páru, 4 — prodloužené chapadlo pátého páru, 5 — chapadlo čtvrtého páru, 6 — přísavky, 7 — čichová jamka, 8 — jamka břišního uzavíracího ústroje, 9 — plášťová uzlina, 10 — knoflíkovitý hrbolek uzavíracího ústroje, 11 — plášť, 12 — pravý lalok přídatné (nidamentní) žlázy, 13 — nidamentní žláza, 14 — stěna pláště, 15 — ploutev, 16 — inkoustový vak, 17 — vývod inkoustového vaku, 18 — levé vyústění nidamentní žlázy, 19 — žábra, 20 — samičí pohlavní otvor, 21 — levý vylučovací otvor, 22 — řitní otvor, 23 — zadní oddíl nálevky, 24 — její přední oddíl, 25 — přední otvor nálevky, 26 — ústa.

ve vole. Jícen prechází ve svalnaty vakovitý žaludek, zaujímající zadní část trávicího traktu. Z přední strany žaludku, do něhož ústí jícen, vychází též tenké střevo, které směřuje kupředu a končí análním otvorem na zvláštní papile na břišní straně trupu uvnitř plášťové dutiny.

Do žaludku ústí vývody dvojlaločných, vzácněji jednolaločných jater, jejichž sekret obsahuje trypsin a diastázu. Žlučovody, tj. vývody jater, jsou většinou opatřeny četnými nevelkými žláznatými výrůstky, které vylučují diastázu a nazývají se slinivka. Játra a slinivka hlavonožců, jak je patrné, neodpovídají přesně stejnojmenným žlázám obratlovců. Před řitním otvorem ústí do konečnicku vývod inkoustového vaku. Jeho velké hruškovité žlázy vylučují tekutinu černou jako inkoust. Několik kapek tohoto sekretu postačí na zakalení velkého množství vody. Hlavonožci vystřikují černou tekutinu řitním otvorem a dále nálevkou do okolní vody a obklopují se tak temnou neprůhlednou clonou, aby mohli pod její ochranou uniknout pronásledování. Sekret inkoustového vaku poskytuje po vysušení a zpracování louhem draselným sepiové barvivo. Všichni hlavonožci jsou dravci. Přepadávají různé korýše, někdy i ryby,

Obr. 472. Trávicí trubice sepie obecné (*Sepia officinalis*) z břišní strany (podle Röslera a Lamprechta).

1 — hltan, 2 — distální konec vývodu slinných žláz, 3 — jeho proximální část, 4 — slinná žláza, 5 — jícen, 6 — hlavová aorta, 7 — játra, 8 — slinivka břišní, 9 — žaludek, 10 — jeho slepý vak, 11 — tenké střevo, 12 — jaterní vývod s lalůčky slinivky břišní, 13 — konečník, 14 — chodba inkoustového vaku, 15 — řitní otvor, 16 — hlavové pouzdro, 17 — dutina statocysty, 18 — nervový prsteneč, uprostřed proříznutý.

